

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව
இலங்கை மத்திய வங்கி
CENTRAL BANK OF SRI LANKA

සන්නිවේදන දෙපාර්තමේන්තුව

30, ජනාධිපති මාවත, කොළඹ 01, ශ්‍රී ලංකාව
 දුරකථන අංක : 2477424, 2477423, 2477418
 ෆැක්ස් : 2346257, 2477739
 ඊ-මේල් : dcommunications@cbsl.lk, communications@cbsl.lk
 වෙබ් අඩවිය www.cbsl.gov.lk

ප්‍රවෘත්ති පත් නිවේදනය

නිකුත් කළේ ආර්ථික පර්යේෂණ දෙපාර්තමේන්තුව

දිනය 2019 අගෝස්තු මස 23 දින

මුදල් ප්‍රතිපත්ති විවරණය: 2019 - අංක 05

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව සිය ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතික අඩු කරයි

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ මුදල් මණ්ඩලය, 2019 අගෝස්තු 22 වැනි දින පැවති රැස්වීමේදී ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ නිත්‍ය තැන්පතු පහසුකම් අනුපාතිකය (SDFR) සහ නිත්‍ය ණය පහසුකම් අනුපාතිකය (SLFR), පිළිවෙළින්, සියයට 7.00 සහ සියයට 8.00 දක්වා පදනම් අංක 50 කින් අඩු කිරීමට තීරණය කළේය. පවතින අඩු උද්ධමනය සහ මැදි කාලීනව අපේක්ෂිත සියයට 4-6 පරාසය තුළ මනාව පාලනය වී ඇති උද්ධමන අපේක්ෂා සහිත වාතාවරණයක් තුළ ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් නඟා සිටුවීම සඳහා තවදුරටත් සහාය සැලසීමේ අරමුණ ඇතිව, දැනට පවතින සහ අපේක්ෂිත දේශීය ආර්ථිකයේ, මූල්‍ය වෙළඳපොළෙහි මෙන්ම ගෝලීය ආර්ථිකයේ ප්‍රවණතාවන් මනාව සැලකිල්ලට ගනිමින් මුදල් මණ්ඩලය මෙම තීරණය ගනු ලැබීය.

ගෝලීය ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් මන්දගාමී වීම බොහෝ රටවල්වලට තම මුදල් ප්‍රතිපත්ති ලිහිල් කිරීම සඳහා පෙළඹවීම් කර ඇත

වෙළඳ අර්බුද සහ භූ දේශපාලනික ප්‍රවණතාවන් තුළින් පැන නැගී නු ලබන අවිනිශ්චිතතාවන් හේතු කොටගෙන ගෝලීය ඉල්ලුම මන්දගාමී වීම මධ්‍යයේ, දියුණු හා නැගී එන වෙළඳපොළ ආර්ථික රාශියක මහ බැංකු දේශීය ආර්ථික වර්ධනයට සහාය වීමේ අරමුණින් ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතික අඩු කරන ලද අතර, කෙටි කාලයේදී තම මුදල් ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරය අඛණ්ඩව ලිහිල්ව පවත්වා ගන්නා බවද සංඥා කර ඇත. එම තීරණවලට එළඹීම සඳහා මෙම ආර්ථිකයන් තුළ පවතින පවතින අඩු උද්ධමනය හා උද්ධමන අපේක්ෂාවන් හිතකර ලෙස දායක වී ඇත.

මැදිකාලීනව උද්ධමනය මැදි තනි අගයක මට්ටමේ පවතිනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ

කොළඹ පාරිභෝගික මිල දර්ශකයේ (කො.පා.මි.ද.) සහ ජාතික පාරිභෝගික මිල දර්ශකයේ (ජා.පා.මි.ද.) වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය වෙනස මත පදනම්ව ගණනය කරනු ලබන මූලික සහ මතුපිට උද්ධමනය, ආහාර මිල ගණන් මන්දගාමී වීම කිසියම් දුරකට හේතු කොටගෙන මැන මාස කිහිපය තුළදී පහළ අගයක පැවතියේය. මැනකාලීනව සිදු කරනු ලැබූ ඉන්ධන මිල ගණන් ඉහළ නැංවීම මෙන්ම ඇතැම් භාණ්ඩවලට අදාළ පරිපාලිත මිල ගණන් ඉහළ නැංවීම කෙටි කාලයේදී මිල පීඩනයක් ඇති කළ හැකි වුවද, 2019 වසරේ ඉතිරි කාලසීමාව තුළදී උද්ධමනය අපේක්ෂිත සියයට 4-6 ඉලක්කගත පරාසයෙහි පහළ සීමාව ආසන්නයේ පවතිනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. මනාව පාලනය වූ උද්ධමන අපේක්ෂා සහ කාලීන හා සුදුසු ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාමාර්ග සමඟ මැදිකාලීනව උද්ධමනය අපේක්ෂිත පරාසය තුළ අඛණ්ඩව පවත්වා ගැනීමට අපේක්ෂා කෙරේ.

අහිතකර දේශීය සහ ගෝලීය වර්ධනයන් හේතුවෙන් ආර්ථික වර්ධනයට බාධා එල්ල වීමේ හැකියාවක් පවතී

දැනට පවත්නා ආර්ථික තත්ත්ව සහ ඉදිරි ආර්ථික දර්ශකවල ප්‍රවණතා අනුව 2019 වසරේදී ද අඩු ආර්ථික වර්ධනයක් වාර්තා කරනු ඇතැයි පෙන්නුම් කෙරේ. මැනකාලීනව ආර්ථික වර්ධනය විභව මට්ටම කරා ක්‍රමයෙන් යථා තත්ත්වයට පත් වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කරන නමුත්, දේශීය සහ විදේශීය අවහිරතා හේතුවෙන් මෙම යථා තත්ත්වයට පත්වීම ප්‍රමාද විය හැකිය. එමනිසා, සාර්ව ආර්ථික ස්ථායීතාවට අදාළ ළඟා කරගත්

ප්‍රගතියට බාධා නොවන පරිදි එලදායි ආර්ථික කටයුතුවලට සහය සැලසීම සඳහා පවතින ප්‍රතිපත්ති අවකාශයන් භාවිත කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වේ.

වෙළඳ හිඟය යහපත් තත්ත්වයට පත්වීම හේතුවෙන් විදේශ අංශය ශක්තිමත්ව පවතී

2019 වසරේ පළමු භාගයේදී අපනයන තිරසාරව වර්ධනය වීම සහ ආනයන වර්ධනය සැලකිය යුතු ලෙස පහළ යෑම හේතුවෙන් වෙළඳ හිඟය අඛණ්ඩව යහපත්ව පැවතුණි. පාස්කු ඉරිදා ප්‍රහාර වලින් බලපෑම් එල්ල වූ සංචාරක පැමිණීම් ජුනි මාසයෙන් පසුව අඛණ්ඩව යථා තත්ත්වයට පත් වෙමින් පවතී. විදේශ සේවා නියුක්තිකයන්ගේ ප්‍රේෂණ වසරේ පළමු භාගයේදී පහළ ගියද, ජුනි මාසයේදී සුළු වර්ධනයක් වාර්තා කළේය. මේ අතර, රජයේ සුරැකුම්පත් වෙළඳපොළ වෙතින් වාර්තා වූ ශුද්ධ මූල්‍ය ගලායෑම් සහ කොටස් වෙළඳපොළේ ප්‍රාථමික ලැබීම් ඇතුළත්ව වාර්තා වූ ශුද්ධ ලැබීම් සමඟ විදේශ මූල්‍ය ප්‍රවාහ මිශ්‍ර හැසිරීමක් වාර්තා කරන ලදී. පසුගිය දින කිහිපය තුළදී ශ්‍රී ලංකා රුපියල යම් අවප්‍රමාණය වීමේ පීඩනයකට ලක් වුවද, වසරේ මේ දක්වා කාලය තුළ එ.ජ. ඩොලරයට සාපේක්ෂව ශ්‍රී ලංකා රුපියල සියයට 2.4 කින් අතිප්‍රමාණය විය. ප්‍රධාන වශයෙන් රජයේ සුරැකුම්පත් වෙළඳපොළ තුළ ආයෝජකයන් කිහිප දෙනෙක් විසින් විදේශ ආයෝජන ඉවත් කර ගැනීම හේතුවෙන් හටගත් අවප්‍රමාණය වීමේ පීඩනය කෙටි කාලීන වනු ඇතැයි අපේක්ෂිතය. මේ අතර, 2019 ජූලි මස අවසානය වන විට දළ නිල විදේශ සංචිත ප්‍රමාණය එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 8.3 ක් පමණ වනු ඇතැයි අපේක්ෂිත අතර, එය මාස 5.0 ක ආනයන ආවරණය කර ගැනීම සඳහා ප්‍රමාණවත් වේ.

මුදල් සහ ණය සමස්ත තවදුරටත් මන්දගාමී විය

බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු විසින් පෞද්ගලික අංශය වෙත සපයන ලද ණයෙහි වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය වර්ධනය 2019 වසරේ පළමු මාස හත තුළදී අඛණ්ඩව මන්දගාමී විය. ඒ අනුව, මෙම කාලපරිච්ඡේදය තුළ පෞද්ගලික අංශයට සපයන ලද ණය ප්‍රමාණයෙහි ඉහළ යෑම, 2018 වසරේ එම කාලපරිච්ඡේදය තුළ වාර්තා වූ මට්ටම හා සැසඳීමේදී පහළ අගයක් විය. බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු විසින් පෞද්ගලික අංශය වෙත සපයන ලද ණය හා අන්තිකාරම් පිළිබඳ කාර්තුමය සමීක්ෂණය අනුව, කෘෂිකර්ම, කර්මාන්ත හා සේවා අංශ වෙත සපයන ලද ණයෙහි වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය වර්ධනය 2019 දෙවන කාර්තුව තුළදී තවදුරටත් පහළ ගිය අතර, පෞද්ගලික ණය හා අන්තිකාරම්හි වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය වර්ධනය ඉහළ ගියේය. පෞද්ගලික අංශය වෙත සපයන ලද ණයෙහි පහළ යෑම, මෙම කාලපරිච්ඡේදය තුළදී මුළු මුදල් සමස්තයන්හි වර්ධනය මන්දගාමී වීම සඳහා බලපා ඇත.

ආර්ථික කටයුතු නඟා සිටුවීම සඳහා වෙළඳපොළ ණය පොලී අනුපාතිකවල වේගවත් පහළ යෑමක් අවශ්‍ය වේ

2019 මැයි මාසයේදී ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතික පදනම් අංක 50 කින් අඩු කිරීම සහ 2018 නොවැම්බර් හා 2019 මාර්තු මාසයේදී පියවර දෙකකින් ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අවශ්‍යතාව (SRR) ප්‍රතිශතයක 2.50 කින් අඩු කිරීමෙන් ඉහළ ගිය ද්‍රවශීලතා තත්ත්වය සඳහා ප්‍රතිචාර දක්වමින් බර්ත සාමාන්‍ය ඒකීන මුදල් අනුපාතිකය (AWCMR) සැලකිය යුතු ලෙස පහළ ගියේය. පසුගිය දින කිහිපය තුළ කිසියම් ඉහළ යෑමක් දක්නට ලැබුණද, රජයේ සුරැකුම්පත් ඵලදා අනුපාතික වසර තුළදී සැලකිය යුතු ලෙස පහළ ගියේය. බර්ත සාමාන්‍ය ඒකීන මුදල් අනුපාතිකයෙහි පහළ යෑම සමඟ මුදල් ප්‍රතිපත්ති සම්ප්‍රේෂණය කඩිනම් කිරීමේ අරමුණ ඇතිව මූල්‍ය ආයතනවල තැන්පතු පොලී අනුපාතික මත සීමා පැනවීම තුළින් මෙම ආයතනවල අරමුදල් පිරිවැයෙහි තීව්‍ර පහළ යෑමක් සිදු විය. කෙසේ වෙතත්, බර්ත සාමාන්‍ය ප්‍රමුඛ ණය අනුපාතිකය සැලකිය යුතු ලෙස පහළ ගියද, ප්‍රමුඛ ණය අනුපාතිකය ද ඇතුළුව සියලු වෙළඳපොළ ණය පොලී අනුපාතික, තැන්පතු පොලී අනුපාතිකවල දක්නට ලද පහළ යෑමට සරිලන පරිදි පහළ යෑමක් මෙතෙක් සිදුවී නැත. බැංකු හා බැංකු නොවන මූල්‍ය ආයතන විසින් ඔවුන්ගේ පහළ ගිය අරමුදල් පිරිවැයට ප්‍රතිචාරව වෙළඳපොළ ණය අනුපාතික පහළ දැමීම අත්‍යවශ්‍ය වන අතර, එමඟින් ආර්ථිකයේ ඵලදායී අංශ වෙත ණය ගලායෑම ඉහළ නැංවීම හරහා ආර්ථිකය නඟා සිටුවීමට සහාය සැලසෙනු ඇත.

මෙම මුදල් ප්‍රතිපත්ති තීරණය මඟින් වෙළඳපොළ ණය පොලී අනුපාතිකවල වේගවත් පහළ යෑමක් සිදු වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ

ඉහත සඳහන් කළ දැනට පවතින සහ අපේක්ෂිත සාර්ව ආර්ථික තත්ත්වයන් සැලකිල්ලට ගනිමින්, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතික පහළ දැමීම යෝග්‍ය බව 2019 අගෝස්තු මස 22 වන දින පැවති මුදල් මණ්ඩල රැස්වීමේදී මුදල් මණ්ඩලයේ අදහස විය. ඒ අනුව, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ නිත්‍ය තැන්පතු පහසුකම් අනුපාතිකය (SDFR) සහ නිත්‍ය ණය පහසුකම් අනුපාතිකය (SLFR), පිළිවෙළින්, සියයට 7.00 සහ සියයට 8.00 දක්වා පදනම් අංක 50 කින් අඩු කිරීමට මුදල් මණ්ඩලය තීරණය කළේය. මෙම තීරණයන් සමඟ, දැනටමත් පහළ යෑමක් පෙන්නුම් කරන තැන්පතු පොලී අනුපාතික හා සමගාමීව සියලු වෙළඳපොළ ණය පොලී අනුපාතික ද පහළ යනු ඇතැයි ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව අපේක්ෂා කරයි. එමෙන්ම, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව වෙළඳපොළ ණය පොලී අනුපාතිකවල ප්‍රවණතා අඛණ්ඩව අධීක්ෂණය කරන අතර, අදාළ කාල රාමුව තුළ අපේක්ෂිත පරිදි ණය පොලී අනුපාතිකවල පහළ යෑමක් සිදු නොවුවහොත් මූල්‍ය ආයතනවල වෙළඳපොළ ණය පොලී අනුපාතික සඳහා සුදුසු පරිදි සීමා පැනවීමට මුදල් මණ්ඩලයට නිර්දේශ කරනු ඇත. මේ

සඳහා අදාළ පාර්ශ්ව සමඟ සාකච්ඡාවලින් අනතුරුව එවැනි කාල රාමු සහ ක්‍රියාමාර්ග පිළිබඳව නුදුරේදීම දැනුම් දෙනු ඇත.

ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අනුපාතය අවස්ථා දෙකකදී ප්‍රතිශතයක් 2.50 කින් පහළ දැමීම සහ ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතික දෙවතාවක් පහළ දැමීම හරහා ප්‍රතිපත්ති අනුපාතික කොර්ඩෝව සියයට 8.00 – 9.00 පරාසයේ සිට සියයට 7.00 – 8.00 දක්වා පහළ දමමින් මුදල් ප්‍රතිපත්තිය වඩාත් ලිහිල් කර ඇත. මෙම ක්‍රියාමාර්ගවල බලපෑම මෙන්ම, රාජ්‍ය මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය සහ ගෝලීය ප්‍රවණතාවන් සමාලෝචනය කිරීමෙන් අනතුරුව මුදල් ප්‍රතිපත්තියේ අනාගත ගමන් මඟ පිළිබඳ ඉදිරියේදී තීරණය කිරීමට මුදල් මණ්ඩලය අදහස් කරනු ලබයි.

මුදල් ප්‍රතිපත්ති තීරණය:	ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතික අඩු කරන ලද අතර, ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අනුපාතය නොවෙනස්ව පවතී
නිත්‍ය තැන්පතු පහසුකම් අනුපාතිකය (SDFR)	සියයට 7.00
නිත්‍ය ණය පහසුකම් අනුපාතිකය (SLFR)	සියයට 8.00
ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අනුපාතය (SRR)	සියයට 5.00

තොරතුරු සටහන:

මහ බැංකු අධිපති ආචාර්ය ඉන්ද්‍රජිත් කුමාරස්වාමි මහතාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් 2019 අගෝස්තු මස 23 දින පෙ.ව. 11.30 ට ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ සන්ථාගාරයේදී මාධ්‍ය හමුවක් පැවැත්වේ.

මීළඟ මුදල් ප්‍රතිපත්ති නිවේදනය 2019 ඔක්තෝබර් මස 11 වැනි දින නිකුත් කිරීමට නියමිතය.

දත්ත ඇමුණුම:

සංඛ්‍යා සටහන 01: උද්ධමනය

මාසය		දෙසැ-18	ජන-19	පෙබ -19	මාර් -19	අප්‍රේ - 19	මැයි-19	ජූනි-19	ජූලි-19
මතුපිට උද්ධමනය (වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය % වෙනස)	කො.පා.මි.ද. (2013=100)	2.8	3.7	4.0	4.3	4.5	5.0	3.8	3.3
	ජා.පා.මි.ද. (2013=100)	0.4	1.2	2.4	2.9	3.6	3.5	2.1	2.2
මූලික උද්ධමනය (වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය % වෙනස)	කො.පා.මි.ද. (2013=100)	3.1	5.5	5.4	5.6	5.5	6.2	5.8	5.7
	ජා.පා.මි.ද. (2013=100)	3.1	5.1	5.5	5.8	6.3	6.3	6.1	6.1

මූලය : ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

සංඛ්‍යා සටහන 02: මුදල් අංශයේ ප්‍රවණතා (තාවකාලික)

දර්ශකය	ප්‍රමාණය (රුපියල් බිලියන)					වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය % වෙනස				
	මාර්තු 19	අප්‍රේල් 19	මැයි 19	ජූනි 19	ජූලි 19	මාර්තු 19	අප්‍රේල් 19	මැයි 19	ජූනි 19	ජූලි 19
සංචිත මුදල්	963	924	849	875	888	(3.4)	(7.6)	(12.7)	(12.4)	(11.3)
පුළුල් මුදල් සැපයුම (M _{2b})	7,253	7,295	7,295	7,338	7,355	9.8	9.0	9.4	8.7	8.2
ශුද්ධ විදේශීය වත්කම්	23	110	103	99	105	(78.2)	(7.6)	38.3	(2.2)	(39.0)
ශුද්ධ දේශීය වත්කම්	7,230	7,185	7,192	7,239	7,251	11.2	9.3	9.0	8.9	9.5
රජය වෙත ලබා දුන් ශුද්ධ ණය	2,613	2,584	2,594	2,667	2,703	14.7	11.3	11.6	17.3	21.4
රාජ්‍ය සංස්ථා සඳහා ලබා දුන් ණය	703	726	726	730	729	26.2	24.9	19.4	17.9	14.6
පෞද්ගලික අංශය වෙත ලබා දුන් ණය	5,588	5,544	5,542	5,605	5,604	11.3	9.9	9.2	8.7	7.7
පුළුල් මුදල් සැපයුම (M ₄)	8,902	8,968	8,980	9,051	9,082	9.7	9.1	9.4	9.2	9.0

මූලය : ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

සංඛ්‍යා සටහන 03: පොලී අනුපාතික

පොලී අනුපාතික (%)	2019 ජන. අවසානයට	2019 පෙබ. අවසානයට	2019 මාර්. අවසානයට	2019 අප්‍රේ. අවසානයට	2019 මැයි අවසානයට	2019 ජූනි අවසානයට	2019 ජූලි අවසානයට	2019 අගෝ 22 දිනට
ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතික								
නිත්‍ය තැන්පතු පහසුකම් අනුපාතිකය	8.00	8.00	8.00	8.00	7.50	7.50	7.50	7.50
නිත්‍ය ණය පහසුකම් අනුපාතිකය	9.00	9.00	9.00	9.00	8.50	8.50	8.50	8.50
බර්ත සාමාන්‍ය ඒක්ෂණ මුදල් අනුපාතිකය (AWCMR)	9.00	8.96	8.51	8.49	7.94	7.86	7.70	7.75
භාණ්ඩාගාර බිල්පත් ඵලදා අනුපාතික (ප්‍රාථමික වෙළඳපොළ)								
දින 91	-	9.55	9.39	8.89	8.52	8.24	7.85	7.84
දින 182	9.87	9.87	9.67	9.09	8.63	8.49	7.94	7.89
දින 364	10.69	10.67	10.40	9.81	8.88	8.70	8.21	8.31
ණය අනුපාතික								
බර්ත සාමාන්‍ය ප්‍රමුඛ ණය අනුපාතිකය (AWPR) (සනීපතා)	12.27	12.51	12.23	12.20	11.82	11.52	10.89	10.77
බර්ත සාමාන්‍ය ණය අනුපාතිකය (AWLR)	14.44	14.48	14.49	14.47	14.48	14.36	14.22	-
බර්ත සාමාන්‍ය නව ණය අනුපාතිකය (AWNLR)	14.41	14.60	14.56	14.62	14.59	14.35	13.88	-
තැන්පතු අනුපාතික								
බර්ත සාමාන්‍ය තැන්පතු අනුපාතිකය (AWDR)	8.85	8.88	8.98	8.97	9.00	8.94	8.88	8.73
බර්ත සාමාන්‍ය ස්ථාවර තැන්පතු අනුපාතිකය (AWFDR)	10.91	10.96	11.11	11.15	11.19	11.07	10.97	10.74
බර්ත සාමාන්‍ය නව තැන්පතු අනුපාතිකය (AWNDR)	11.21	11.13	11.42	11.24	10.05	9.85	8.58	-

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව